

LAKIALOITE 98/1999 vp

Laki rikoslain 28 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Moottoriajoneuvoihin kohdistuvia rikoksia tehdään vuosittain tuhansia. Pelkästään tammi—kesäkuussa 1999 auton luvattomia käyttöönottoja tapahtui poliisin tietojen mukaan 13 503. Viime vuoden tammi—kesäkuussa luvattomia käyttöönottoja tapahtui 15 496. Törkeitä auton luvattomia käyttöönottoja tapahtui tämän vuoden tammi—kesäkuun tilastojen mukaan 26, kun edellisvuoden saman aikavälin tilastotietojen mukaan niitä tapahtui koko maassa 7 kappaletta.

Suomen rikoslaki määrittelee tavallisen autovarkauden lakikielellä luvattomaksi käytöksi ja myös tuomiot annetaan luvattomasta käytöstä, ei varkaudesta. Tuomiot vaihtelevat sakoista enintään yhden vuoden vankeuteen luvattomasta käytöstä ja enintään kahden vuoden vankeuteen törkeästä luvattomasta käytöstä.

Autovarkauksiin syyllyistyvät tutkimusten mukaan nuorehkot miehet ja niitä tehdään pääasiasa muiden rikosten toteuttamiseksi. Suurimman osan ajoneuvorikoksista tekee varsin pieni rikollisten joukko. Tämän johdosta sama henkilö syyllyistyy varsin todennäköisesti useampaan kuin yhteen rikokseen. Rikoskierre aloitetaan

usein autojen luvattomalla käyttöönotolla, josta siirrytään vakavampiin rikoksiin. Huumeet ovat usein mukana kuvioissa, sillä moni rahoittaa huumeidenkäyttönsä osittain autovarkauksilla ja muilla omaisuusrotöksillä.

Autovarkauksiin syyllyistyvät myös alle 18-vuotiaat, joiden kohdalla tyypillinen tuomio on ehdollinen rangaistus. Ehdollinen tuomio auton luvattomasta käytöstä ei kuulosta kovinkaan vakavalta rikkomukselta. Rikoslain määrittelemä auton luvaton käyttö kääntyy jo arkikielessä autovarkaudeksi. Varkaus on kuitenkin aivan eri asia kuin luvaton käyttöönotto, joka helposti mielletään lainaamiseksi lupaa kysymättä. Autojen ammattimainen varastaminen ei ole kuitenkaan lainaamista lupaa kysymättä, vaan vakava omaisuusrikos, joka aiheuttaa vahinkoa auton omistajalle sekä vahingonkorvausvaatimuksia vakuutusyhtiöille.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 28 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 28 luvun 1 §:n 1 momentti ja 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 769/1990, seuraavasti:

28 luku

Varkaudesta, kavalluksesta ja luvattomasta käytöstä

1 §

Varkaus

Joka anastaa toisen hallusta irtainta omaisuutta tai ilman lupaa ottaa käyttöönsä toisen moottoriajoneuvon, on tuomittava varkaudesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

2 §

Törkeä varkaus

Jos varkauudessa tai ajoneuvon törkeän luvattoman käytön johdosta

1) anastamisen kohteena on erittäin arvokas omaisuus,

2) anastamisella aiheutetaan rikoksen uhrille tämän olot huomioon ottaen erityisen tuntuvaa vahinkoa,

3) rikoksentekijä käyttää hyväkseen rikoksen uhrin avutonta tai hädänalaista tilaa,

4) rikoksentekijä tai osallinen varustautuu teon toteuttamista varten ampuma-aseella, räjähdysaineella taikka muulla näiden kaltaisella vaarallisella välineellä tai

5) rikoksentekijä murtautuu asuttuun asuntoon

ja varkaus on myös kokonaisuutena törkeä, rikoksentekijä on tuomittava törkeästä varkaudesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .

Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 1999

Raija Vahasalo /kok